

Felvidéki Híradó.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Herceg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ő királyi fensége védnöksége alatt álló Szittnya Osztályának közlönye.

Előfizetési ára:
 Egész évre . . . 3 ft — kr.
 Fél évre . . . 1 „ 50 „
 Negyed évre . . . 80 „

Felolvasó szerkesztők:
VÖRÖS FERENCZ és NAGY ISTVÁN
 Seimeczbányán, Tur.-Sz.-Mártonban.

Hivatalos hirdetések díja:
 100 szög 2 frt., ezentúl minden
 megkezdett száz szónál 50 krral
 több.

Megjelenik minden **vasárnapon.**

Az állami nyelv.

A régiek szerint a babiloni törönnél a nyelvek megzavaródása következtében szétoszlattak az emberek a világ minden tája felé s később az általok értett nyelvek szerint csoportosultak. Korlátozván azonban egymás egyéni szabadságát, e közös szabadság védelmére államok alapítottak. Ezen történetesen kisebb-nagyobb államokból egyes fellépő hatalmas uralkodók szerencsés háborúk folytán, újabb hatalmas államokat alapítottak.

A világ minden államaiban látjuk mindezt napjainkban, különféle anyanyelvű lakosok, kiket az egységs állami nyelv, a közös érdek és a törvények egy nemzetté esatoltak össze.

Az újabb időben bizonyos népfajok egy közös nyelv szerint akarnak némelyek egy nemzetté egyesíteni, ez azonban nem fog sikerülni.

Ott vannak rá a példák a történelemben.

Az olaszegység az olasz tartományok egy részénél keresztül vitétt, de a Spanyolok, Maurok, Baszkok és Portugalloknál, kik csak csekély tájszóvási különbséggel beszélnek az olasz nyelvet és mégis egészen külön nemzeteket képeznek.

Hasonlóképp látjuk a németeknél, hogy a schweizeiek, svédek, az osztrákok külön nemzeteket képeznek; de különösen az angolok és francziáknál, hol nyelvre annyira különbözőek egymástól az egyes fajok, hogy külön íródtak van, de mindezen népeknél senkinek sem jut eszébe, az uralkodó állami nyelv ellen küzdeni,

mint ez nálunk némely nemzetiségeknél, de különösen Austriában cseh szomszédainknál tapasztalható. Hogy ezen küzdelem milyen sajtáságos eredményeket mutat fel, kimutatja közelebb a bécsi Neue Freie Presse.

A Magyar Osztrák birodalom osztrák részében a prágai csehnyelvű egyetem működése óta az ezen egyetemen végzett jogászok között, kik mint cseh nemzetiségi ügyvédek, állami tisztviselők, bírák, tanárok, tanítók és egyházi főbírák működnek, a német állami nyelvet csakis törve beszélik, mert ott csak egy tantárgyból lévén kötelesek német nyelven vizsgáznai, még a többi tudományokat mind esch nyelven hallgatták, a német nyelvet kellően meg sem tanulják — így lépnek aztán ki az állami szolgálatba, mint gyakorolók. Csehországnak azonban még igen sok német lakósa van és azok betértesztéseiket és panaszait a bíróságokhoz német nyelven fogalmazva nyújtják be. Ezekre német nyelven kell a végzéseket, az ítéleteket kiadni. Ekkor látni azt a nyomorúságot, hogy az illető hivatalnokok a német nyelvet nem bírják. A nagy része ezen esászári hivatalnokoknak a legegyszerűbb perkvonatokot és ítéleteket sem tudja fogalmazni és csak azon oknál jelennek meg most a nyilvánosság előtt türehtően meg a német fogalmazványok, mert az illető előadók kénytelenek voltak a fogalmazványokat egy német nyelvet tudó segéd hivatalnok által megkésztetni, kinek aztán annyit ki kellett törlni és javítani e fogalmaz-

ványokon, hogy ezt önálló kidolgozással rövidebb idő alatt elkészíthették volna, mint a mennyi idő alatt kijavították azt.

Ha egy ilyen ügydarabot felolvas egy cseh gyakorolók, a hallgatóság a legtöbb esetben azt véli a hallás után, hogy ezen felolvasást egy olyan egyén eszközli, a ki még az olvasás legelső nehézségeivel küzködik.

Egy nagy része ezen cseh fiatal embereknek a tárgyalásoknál a lényeges főpontokat esch nyelven jegyzi fel magának és aztán valamely barátja által készített meg ebből német nyelven. — Azonban itt is sok tárgyalás a tanácskozási és felvételi jegyzőkönyvek s ítéletek javítása sok esetben le lehetetlené tétetik s azok ujon szövegezése lesz szükséges.

A belső hivatalos nyelvek az állami nyelv van előírva, de ha a cseh nyelvet értik, kizárólag e nyelvet használják a hivatalban. Minek ismét az a rossz következe van, hogy a kezdők, kik úgysem tanulták meg az állami, német nyelvet az egyetemen, azt alkalmilag már meg sem tanulhatják, sőt közülök még azok is, kik talán tudták a német nyelvet, annak folyékony és helyes alkalmazását elhanyagolják és így Csehországban már most is sok olyan gyakorolók, segéd, sőt már albiró is van, kik a német nyelvet nem bírják. Így a nyelv küzdelem az utóbbi 7 év alatt a bírósági termekbe is benyomult. Az előbbi collegiálitás a cseh és a német hivatalnok között egészen meglazult, sőt részben meg is szűnt. A nagyási

lőbort pedig a cseh hivatalnokok között már annyira ment, hogy lenéznek mindazt, a mi német és így a bíróságoknál a csehek elkülönzik magukat a német collegáiktól, ezen elkülönzés pedig két tábort létesített, melyben a régi jó egyetértés és az együtett hivatalos együttműködés javíthatatlannak látszó szakadást mutat.

Az állami német nyelv a cseh vidékeken mindjobban elenyészik, így van ez a politikai és pénzügyi hivatalokban is. Vannak ugyan itt is kivételek, de ezen kivételek is évről évre ritkábbakká válnak.

Eltekintve attól, hogy az ilyen hivatalnokok, kik az állami nyelvet nem tudják, más tartományokba nem is alkalmazhatók és így azok magasabb állami hivatalokba be sem oszthatók; azon kérdés merül fel, jót mivel-e a kizárólagosan cseh egyetem azzal, hogy az egész világra, az emberiség boldogítására szükséges tudományokat csakis a cseh anyanyelvű növendékeknek tanítja, a kik az állami nyelvet nem tudván, ezzel a tudományokkal egyedül a csekély számú cseh anyanyelveket fogják boldogíthatni. Tekintve, hogy a kis cseh nép anyagi tudományosan mivel embert, mint a mennyi tanult egyén egyeteméből kikerül, el sem helyezhet kebelében, mi lesz tehát az okból, a kiket az állami hivatalokba el nem helyezhetnek? Egymást fogják talán majd leszeni, hogy ki dől ki a hivatalokból, hogy helyette a sok várakozó közül majd aztán

TÁRCZA.

A nemzet ünnepe.

Budavár visszavételének és a magyar államnak a török iga alól való felszabadulásának ünnepele alkalmazásból emlékezzünk meg e nagy és egész Európát is érdekítő fejtver tényről.

1686-ik év tuján a magyar szt. korona egész területén, hol most 17 millió lélek lakik, legfeljebb 2½ millió ember élt. Ennek a nagyob része a törökjárom alatt nyugott és összesen nem sokkal több 1 millió léleknél képezte már csak ama megdönthetetlen sör falat, mely 150 év alatt hazáunkat a annak keresztény kultúráját, sőt Európát magát is fenyegető s az akkori világ leg hatalmasabb birodalmának, a török esászárság árjának ellentállt és a művelődésnek elmozdítása helyett, mire a magyarnak ideje nem lehetett, vitéz kardjával véde magát s ezzel a védelmével az összes Európa nyugati államait és népeit is megvéde.

Budavárát I. Lipót király összesített hadserege Lotharingai Károly fővezérének alatt, 92500 ember által ostrom alá vérette, 1686-ik évben, kik között a magyar és

horvát alig volt 20000 ember, mint azt a magyar történelmi társulatnak I. é. július 15-én kiadott „Századok” című bavi közlönye említi.

De a magyar habár számban csekélyebb volt a többi fegyvereseknél, még is vitéz bátorságban tui tett a többin és háromnak között sikerült elsőnek bejutni fegyveresük ólón a vár elfoglalása alkalmával a várba 1686. szeptember 2-án. Az akkori hadifogalmak szerint nagyon erős Budavárát Abdorrihman Pasa 16000 legvitézebb fegyvereseivel védte és 14 nap alatt leghevesebben alkalmazott 3 nagy ostromot vert vissza még végül leveretett.

Az első között, kik a fő és utolsó ostrom alkalmával, mint a görög generalátus gyalogságának őrnagya és parancsnoka Fiáth János 600 gyalogossal tört be a várba a vár éjszakai oldalán a főroham alkalmával. E hős tetteit őt Eszterházy Pál nádor a király és a kormánynak latin nyelven fogalmazott ezen alábbi okmány által kegyelmébe is ajánlotta.

„Mi, galántiái Estorás (Eszterházy) Pál a római szt. birodalom hercege, Frakn örökös grófia, Magyarország nádora stb. bizonyítjuk és ezek által kijelentjük mindenkinnek, a kit illet: Miserint Fiáth János ő felsége erdélyi udvari kancellá-

riájának tanácsosa és referendáriás titkára, a felejt években tartott török hadjáratokban, eleutén mint százados kapitánya ő felsége győvári őrsége egyik gyalog századának; utóbb, midőn a budai táborban illetőleg annak bevetelére indítottak, az egész győri generalátus gyalogságának őrnagya, oly hűen, áhatatosan és eredmény dűsan fáradozott, hogy ő vala a magyarok között az első, a ki 600 gyalogossal agyú és puska golyók táporában az ostromlott vár közelítő árkaiba levezte magát. Másnap, midőn a török a várból kitört, vele bátrau és hevesen megküzött, ugy, hogy miután a törökök közül németek levágotat, a többiek a várba vissza üzetek övéinek kevés vesztesége mellett. S midőn Buda külső városa (a palota) kívül a hegyen lévő város része) megrohamlásának ideje megérkezett, annak falait átmászva, az ellenségét megtámadta, hozzá jövén egyszerűsen a német gyalogságnak zöme, Isten segédelmével a város elfoglalott.

Ezenek kívül még számos más alkalmalmat magát barerias férfúnak bizonyította. A hadjárat befejezése után Győr és Komárom megyékben az alispáni hivatalt viselven, ő felségének hű és eredménydűs szolgálatakat tett, s a most viselt hivatalban sem szűnve meg magát hűnek tanúsítani.

E végből ő felségének valamint a fenséges udvarnak és a minisztereknek ajánlhatom. Működéséről adjuk ezen bizonyító és ajánló levélünknek neki és utódnak, Kelt Ausztria főhercegi városában, Bécsben 1707. május hó 30-án Eszterházy Pál s. k. Jeszenszky István s. k.”

A második hős, az első között volt Budavár ostromai a fehérvárikapunál ekkor Ramocsei Endre. Őt a törökök elfogták és mivel a többiek töle elmaradtak, felakasztották a sz. György téren egy szederfára, hanem kellő időben még övéi utána érkezve, a fáról levágták és ismét felélesztették. A fővezérnek bemutatva századosnak nevezetett ki s Budán lakhatni kapott és 105 éves korában hunyt később el, 1746. július 10-én. Mikor a heves harc közben Ramocsei Endrét a szederfa fiatal ágára felakasztották, az a testének torhe alatt annyira megmájlott, hogy a felülgesszett lába útjaival a földet érihette. Ezen körülmény akadályozta meg a megölését. Ez alatt egészen bevették a várat és midőn Ramocsei Endrét észrevették azonnal lemetaszták, és midőn magához jött, Lipót király őt vasgrófia nevezte ki.

A harmadik hős az első között volt Budavár ostromai ugyanekkor Pechmann Márton Güntner a vár déli részén a palota ol-

ki üljön az így megüresedett hivatalba be.

Valóban szomorú jelenség az ilyen törekvéseket látni. — mert az állami nyelvet a világ minden államaiban mindenkinél, a hol él tudni, ha nem is éppen elkerülhetetlenül szükséges, de mindenesetre jó és czél szerű. A ki pedig nyilvános pályán akar működni és állami vagy egyéb hivatalat akar viselni, annak az állami nyelvet mindenesetre tudni kell.

Azért éppen fajtkoronaiknak tesznek rossz szolgálatot azok, kik az állami nyelv megtanulásától távol akarják őket tartani, mert az állami nyelv tudása még senkit sem vetkőztetett ki nemzetiségéből, hanem inkább jólétét segítette elő.

A pazarlásról.

Századunk alkotmánya az általános fölöttség. Bármint vesztünk tekintete, azt okvetlenül osztanunk kell. A számlolás a leghíresebb logicus a legfőbb mozgató ereje az életnek.

A pazarlás és okatlan fényűzés megakadályozására hozott törvények a tapakörös életre nem vezettek, mert bármint iparkodtak is törvények által a teközlési hajlamot kiirtani, más és más alakban még vérszesben tört az ki.

Napjainkban is tapasztalhatjuk, hogy daczára annak, hogy a házard játékok szigorosan tiltva vannak fennálló törvényeink szerint, igen sokan egész vagyonukat — ezeket és ezeket egy pár óra alatt eljuttatják, mely által önmagukat és családjukat végtelen nyomorba döntik.

Az embereket szenedélyük felett való uralkodásra, rossz hajlamaik kiirtására, vágyaik leküzdésére, józan és erkölcsös életmódra, takarékosra, törvény és szabályrendeletek által kényszeríteni teljesen lehetetlenek és oktalannak bizonyult.

A törvény biztosíthatja az ember életét, szabadságát és vagyonát; de nem lehet oly törvényt alkotni, mely a pazarlóból takarékosra, a henyéből munkást, a részegesből józant alkossan. A nagy Goethe azon kérdése: „melyik a legjobb kormány?” így felel meg: „Az, a mely minket önmagunkon uralkodni tanít.”

Ezt csak nevelés útján lehet elérni, otthon és az iskolában a szülők, tanítók és tanítványok által.

A gyermekek szívében elhiattelt nézetparányok idővel a világba szétáradván közvéleményünké válnak.

Gyermekekből kerülnek ki a nemzetek s így azok, kik a gyermekeket nevelésnek, nagyobb hatalommal rendelkeznek, mint azok, kik az államigazgatás gyepfőit

kormányozzák. Legyenek bár játszólag, nagyon jelentéktelenek — mondja Smiles — a gyermek jelmenek képzetét tényező kezdetleges behatások, azok tartósága kiterjed az egész életre.

Ezen vesztés és seb legtöbbnyire a romlott élet kiűvése s bármint igyekeztek is azokat a törvény igénybevételeivel lemeteszni és kiirtani, más és más alakban még bünyében hajtanak ki, ha csak az egyéni életmód és nevelés állapotán gyökeresen nem javítunk.

Hány jó családból származott ifjú süllyedt a bűn örvényébe. A vendéglőkben a kávéházakban és üzletekben — származás vagy társadalmi reputációjá révén — nyílt hiteltelen van, az adósság oly nagyra nő, hogy jövedelmével nem képes fedezni. zsorásokhoz kezd folyamodni s midőn már érzi az uszások karmainak szorongását — váltót hamisít. Minden kisebb-nagyobb városban bukkanunk fel ilyen szerencsétlenek, előkelő tisztviselők, kereskedők, közbeneiellenben állott polgárok szennyezik be saját és családjaik nevét és szégyenletes arccal ülnek ott a vendéglők padjára. S mindegyik az „urhatárság” ragályos nyavalyájában szenvedett.

Magyarország különösen exzellál ezekkel, nálunk a corruptio minden lehető nembe betéskelte magát. A latin közmondás azt tartja, hogy: „a capite foetet piscis” Nálunk nagyon alkalmazható. Alig van nevezetesebb társadalmi vagy állami intézet, melynek keletkezését oktanak költségekkel meg ne ünnepeink. Történeti dísző vagyztáslapok évtudolói napja, képviselő választások, keresztelők, névnapok és lakodalmak alkalmával a fényesebbnél fényesebb bankettek élnek maradhatnak és az ez alkalommal dorobélosok ismereteseik, melyeknél a hazai nagy része a házért irtik poharukat és hevernek az asztal alatt.

Magúasaink sajnos... de esitt! „De mortuis nil, nisi bene.”

Okatlan pazarlás és fényűzés számtalan példát jegyezve fel a történet, mely mind szomorú s gyzásos eredménnyel végződött.

Feszler szerint Zsigmond király Sztibor fia lakodalmát egy teljes évig ünnepele. — Hogy Thurzó György halottá toránál 10 ókor, 13 borjú, 144 bárány, 341 lud, 691 csibe, 104 köböl liszt, 1600 tojás, 257 akó bor, 114 akó sör fogyasztatott el, azokivül a jelen volt vendégek lovai 283 véka zabot, 100 szekér szalmát, 60 szekér szénát emésztettek fel.

A Rosenbergtéle lakodalmán, mely 7 hónapig tartott — hitelés adatok szerint — elfogyasztottak a vendégek 137 szarvasmarhát, 117 vaddisznót, 162 özet, 2292 nyulat, 470 szarvast, 270 fácánt, 276 fajtjútkot, 3910 foglyot, 22687 fényömadarat, 88 vishali sonkát, 2607 ókrót, 2685 birkát, 1579 borjú, 421 bárányt, 399 disznót, 878 malacot, 500 pulykát, 12877 hizott tyúkot, 2500 csibetyúkot, 3550 ludat, 40387 tojást, 117 mázsa zsírt, 39 tonna hajat, 5960 pisztrángot,

Mondák.

Zuidóváralfja és körnnyékéről
Összegegyűjtötte: Zányi Kálmán.

VI. Kristóf, a kincsörzö.

Pár évtizeddel ezelőtt járt Zuidóra egy tiroli természet-barát, aki andorlansai kizben egy „Kristólova kúria” című szellemidéző könyv birtokába jutott. Midőn egyszer ismét Zuidóra jutott, a lakosok egyik legbátrabbait és legbeesüteléseibekét, aki igen erős ember is volt, kiválasztotta magának társul, hogy büvös könyvének hatalmát próbára tegye.

Társát a titoktartásra megesküdtetvén, a Vodor völgyébe vitte s mielőtt a Kristóf előidézéséhez fogott volna, meghagyta neki, hogy skármit lásson, vagy halljon, ne mozduljon, de még ne is gondoljon semmit.

Ekkor elkezdte olvasni a könyvet. Jó sokáig olvasott már, mikor íme, a velük szemközti álló nagy szikla nagy reszesegek között felemelkedett egy nem is sejtett barlangot tárván fel, mely halmozva volt kincsekkel; ezek tetején pedig ott nyugodott a csoda Kristóf, a kincsörzö. Nagy óz szakállú férfi volt ez, kinek homlokán volt a szája, egy szeme pedig a szája helyén.

Ijesztően nézett a két kísértőre; de ezek nem rémültek el. A tiroli olvasott to-

167 lazaeot, 1844 esukát, 15800 pontyot, 314 angolúat, 515 egyéb halat, 5 tonna osztrigát, 1785 akó rajnai bort, 500 akó magyar bort, 700 akó osztrák bort, 448 akó csebi, 11000 akó morva, 370 akó édes bort, 6587 akó sirt, 26 malter bulizistet, 128 malter rozslisztet, végre 12743 tálér telték fűszert és cs-mezet. Hatalmas menü! Tisztelem a gyomrakul!

Közbeszed tárgyat képezi herczeg Eszterháznak azon eszeleménye, hogy a théat vendégei előtt 10 frtos bankjegyek lángjával készíttete és ugyanakk felépése Londonban, midőn egy angol lordtól szép telivér lovát mesés áron megvevén, ott nyomban e szavakkal kísérte lőtte agyon: Az angol birakhat, de csak a magyar képes azt megölni.

Ugyaneak ezen magyar Krözus, a híres Eszterházy herczeg fogadást tett egy izben a díszdagrad lord Beaconsfielddel; fogadtak egy mesés összegbe, melynek nyereje az vala, ki drágább ételt tudott készíteni Lord Beaconsfield tanácsra hívta hót szakácsát. A szakácsok hosszú s beható tanácskozás után végre abban állapodtak meg, hogy a fogás: drága is, izletes is, meg egyszerű is lesz s ennek fejében a lord egyik szarvasbomradrágját azonban halálra ítélték, melyből a drága étel: „izletes sniczi” készíttendő volt. Eszterházy herczeg sokkal egyszerűbben eszelekedett: gulyásost főzött, magyarosot, paprikásot... esupa bankóval. Persze meg is nyerte a fogadást s az osztrák magyar bank se haragodott meg erre.

Gróf Czobor egész uradalmaikot vesztett a kártyán. Egyszer a többek közt fogadott egy német lovagral, miszerint egy legközelebbi budvari ünnepep drágább ruhát fog felöltöni, mint amaz. Czobor feltűnő egyszerűséggel jelent meg, de a fogadást mégis megnyerte, mert az egyszerű kabát helyett Dürer Albert világhírű festő egyik legszebb festményét használta.

Ily okatlan pazarlások mellett jutott koldusbokra és beesteteiell pengellere.

A zardag s nagy Berenyey Györgyöt pazarlásai annyira juttatták, hogy végnapjaira a kovási pusztán júlászatot üzött.

Gróf Majláth János történetét ró saját és neje összes vagyonát bécsi mulatságokon szőrté a s a pénzsűkéség annyira kivetkőztetlellemből, hogy 1850-ben ajánlkozott Baehnak egy könyvet írni, mely mindent bemocsokoljon, a mi a magyar nemzet előtt szent és tisztos emléké, — de ajánjata nem lett elfogadva.

Végre is az egykori fő úr oly inségre jutott, hogy mindenhol kifogyva, magát és leányát egy kendővel átkötte a stairembergi tóba ölte.

Scheridan hírneves angol író egy hó alatt 16000 frtot parazolt el. Tartozott fennek tanak. Szegény neje a szomszédoktól kéregette egy kis kávé, vaját stb. És mégis mulatságokra két négyfogtú kocsin ment, az egyikén ő a másikon fia; végnapjaira adóssága miatt börtöure ítéltett.

Lamartinet — kinek csak egy műve egy év alatt kétszázezer forintot jövedelmezett és ezenkívül is roppant vagyonnal rendelkezett, oktanul pazarlása oda juttatták, hogy végnapjaira kéregetés mellett tengette életét.

Spencer, Butler — hírneves angol huszezer forint adósság hátrahagyásával bebörtönözött és beestületét megfoztva, a legnagyobb nyomorban halt meg.

Byron pazarlása és teközlása okozta édes anyja halálát, és így anyja gyilkosa lett.

Sok és borzasztó példát hozhatnák fel annak tanúságul, hogy a pénz meg beestülése igen az bármily kevés, azon szikla, melyen az erkölcs legtöbb esetben hajótörést szenved.

Azért ne bánjunk a pénzzel könnyelműen, mint Bulwer mondja — mert, a pénz — jellem.

Napjainkban fájdalom nem is tartoznak ritkaságok közé az ily szomorú példák. Hisz ma már minden embernek fővágya „előkelő” szint játszani.

A beestült rovására áldoznak a lát-szatnak.

Gazdagok és tekintélyeseknek akarnak látszani, ha másikat sem, legalább a megvetést érdemlő fitogtatás által.

Gyurovcsev Gusztyáv.

A M. K. E. Szittnya Osztyály kirándulása a Ptácsnikra.

Aug. 19-én déntán 1 1/2 órakor indult a tette kéz csapat Selmezőről, kilenczen gyalog hármán pedig kocsin Szarozéba felé. A nap hőségét frissítő szélesöké enyhíté, de mi gyalogok mégis a sűrű erdőben a térd megpróbáltató felette meredek gyalog uton becsatkoztunk le a hodrusi völgybe.

A milyen kellemetlen volt a kavicsos, esősútis uton leszaladni, oly jól esett aztán a szép egyenes sétányon a honvédelmek felé haladni. Mint jó honfiak, a milyennek magunkat a Szittnyaosztály összes tagjai valljuk, itt megállva, kalapot emelve, a hős veterán emlékéit és a hála létezen életeltük és nem is esett épen rosszul egyik tagársunk közbe kiáltása „Abzug Jauszky”.

A hodrusi vendéglőben egy negyed órai pihenőt tartva, némi esélydásban részeltünk, amennyiben jó sör helyett, zavaros árpalvet kellett innunk. De úgy ez, mint a végletellen hosszú, a nap hevtől és nagy portól kissé kellemetlené vált gyaloglás a hodrusi völgyben kárpótolva lett azon szívélyes fogadtatás által, melyben mi, már itt teljes számban üsszgyült turistáink, Schiller Gábor tagársunk házában Szarozéban részeltünk és azért bennünket Tomcsányi m. k. erdőmester úrral egyetemben, szives közbenjárásával készségesen utba igazított, megelőzőnre kötelezett le.

Szarozéban a sörház kresmánkában némileg restanálva, kocsiakra ültünk és tovább hajtottunk Klák felé. Az ut igen szép

dalon, hol magyar csapatok nem vettek részt a rohamban, hanem a bajokor. — Itt Pechmann Márton Gúntnernek sikerült az általa vezényelt választott csapat élén elsőnek bejutni a várba. E hős tetteért Miksa Emanuel bajor választó fejedelem őt bajor tüzér őrnagygyá nevezte ki. Lipót király pedig bárói rangba emelvén, magyar indenegentust adott neki.

Igy tehát Budavár mind három oldalán volt olyan hős, ki mint első jutott fel egy főben a falakra és hős tette után életben maradt.

Budavár vissza foglalása és az azt követő események nemcsak hazánk, hanem Európa politikai történetében is fordulópontot jeleznek. Így mondja ezt Dr. Acslady Ignác is „Magyarország Budavár visszafoglalása korában” című művében. A török hatalom, mely századokon át fenyegette pusztulással a nyugat európai civilizációt, megszűnik ijesztő rém lenni, s a magyar nemzet, mely a 150 éves harcban teljesen kimerült, ismét visszanyeri önállását, hogy új életre kelve, folytassa követendő szerepét a Kelet és Nyugat között.

vább nyugodtan egy negyed, két negyed óráig.

Hídség helyett a zúlói boszankodni kezdett.

— Hogy nem tudja már — gondolta magában — az ördög, vagy az Antikristus elvinni ezt a vén esodát!

Alig villant át agyán e gondolát, a szikla nagy robajjal előbbi helyére zuhant.

— Atközött légy! kiáltott a tiroli. Már a miénk lett volna a kincs. — most elvesztettünk mindent. Csak ezer év múlva nyílik fel újra a szikla — addig rejte marad a kincs halandó szemek előtt...!

VII. Az eltűnt kuznezok.

E monda tárgya a Rakocz-féle szabadságharcból van véve s igen érdekesen tünteti elő a nép naiv fölfogását s ama sajátságát, melynek fogva a megtörtént eseményeket szereti mythosozzá alakítani. Azonban hadd beszéljen maga a nép:

Mikor a kuznez-labancz had pusztította egymást az országban és mikor már a kuznezok levertek a labanczokat, ezek a lenyeg királytól és az orosz ezártól kérték segítséget.

A két hatalmas fejedelem két nagy hadsereget küldött be az országba, melyek a labanczokkal egyesítve épen Turócme-

gyében, Zuidóváralfja alatt kerítették be a kuznezokat.

Reggel korán kezdődött a harc s még este sem jutott egyik félnek sem eszébe, hogy a harezot ábabbagya. Ekkor a kuznezok hős vezére az Istenhez fohászodott, hogy tegyen esodát s változtassa az éjelt nappallá. S íme — hajnalodni kezdett s nappali világosság ömlött el a harez terén.

Majdnem reggelig harcoltak e csodás fény mellett; ekkor azonban már szorítani kezdte a túlnyomó erő a kuznezhadat. Midőn már látták, hogy a halál küszöbén állanak, térdre hullottak s lelkeiket Istennek ajánlották.

Erre hirtelen szétvált a hegy s a vár alá vezető folyó nyílt fel előttük, melybe azonnal bevonultak a vérszomjas ellenségek elől.

Amint az utolsó kuznez belépett az üregbe, a hegynyilas magától összecuszkodott tízra s örökre magába zárta a menekülő hőseket.

Azaz nem örökre, mert ezek minőn hatodik évben előjönnek sirakukból s szentőznek a világban; s nincs-e magyarnak segítségére szüksége? S majd ha egyszer hazraa készen előtörnek onnan, akkor az egész világot meghódítják a magyar korona uralma alá!

Addig hadd nyugodjanak békével!

völgyben vetett, melyet a klaki patak át- szelend. Utunkban szép dús növényzet, még e szárazság mellett is friss zöld rétek, gyümölcsösök, erdők váltakoztak, de minél magasabbra emelkedtünk, annál inkább fogott a vegetáció és a mindig érdekes táj hegyi jellegét vett fel. A fantasztikus romokban heverő Hutát át csakhamar Felső Három, Brod, Szapka községeket és az Ontri Grund ház csoportját elhagyva, 8 óra után, már sötétben érkezünk Klak alá, honnan gyalog fel a ra alatt, meredek emelkedésen, erdőn át botorkálva, végre elértek a mai nap végezőit. Egy rendkívül furcsa stílusú emeletes ház felső két szobájában elhelyezkedve, az erdőmester úr szíves előintézkedése folytán, nagy örömmel már késve vacsorával fogadtunk. Ezt mi vígan, különösen a selmezi turisták nestora, Divald Gyula számtalanos ur tréfas adomái által fűszerezve, igen jó kedvben fogyasztottuk el és az ürtezőmb és buresák (bor) fogyasztásával annyira voltunk elfoglalva, hogy nem is vettük észre, hogy zsarnokok barátaink minosenek velünk. Már azt gondoltuk, hogy ottthon maradtak, a mint csak egyszerre be- toppannak, lelkes „éjjen“ és „hurrrá!“-val fogadtatva általunk. Most még inkább fokozódott a jó kedv, ének és éljenzés mellett is lefejtettük, hogy 8 klo bűst hiába hoztunk Zsarnózárol — no de se baj, majd jó lesz az Bukovinkán ebédre, oda küldjük azt.

11 órákor mi, régi selmezi turisták felhivtuk a többieket, hogy most már felköt- jünk le és nagyobb részt el is helyezkedtünk a 4 ágyban és a földön készített szalma nyugdíjeken, de néhányan mégis csak a csodás ferhüliz uték és esondosen jár- máztak egész éjjen át, ugy hogy alvárol szó sem lehetett. Pontban 3 órákor reggel, némileg kipihenve, de ki sem aludva felkel- tünk, számlánkat rendbe hoztuk, mely csak 4 frtot tett és melyet mi 6 frttal egyenlítettünk ki, mit a házbőlök látszólag nagy meglepéssel vettek. Annál inkább esod- alkoztunk, hogy elindulnánk után, az ott rekedt három bajtársunktól még 2 frttal követeltek és megfizették magoknak.

Tenát három, a felalattl megjédt társunktól az hagyva, üzenésben indultunk 4 órákor reggel, gyönyörű holdvilágos, csil- lágos éjjen, a készséges derék Koch Erdő- véd vezetése mellett, az ismeretlen fásasztó utra.

Előttünk a Ptásnik sötét hatalmas falként emelkedő hegy háta, körülöttünk a vad kinézetű táj a hold fényétől félfomá- lyosan megvilágítva valóságos kísérteties színt adott a Gáusemarschban felvonuló csap- natnak. Koch elbeszélése, az ott előforduló medvekről, vadászokról sat. még inkább emelte a fantáziát és mi a sötét erdőben minden fa mellől egy olyanféle fenevad kirohanását vártuk. De hála Istennek sze- resenésen kiértünk a meredek sötét erdőből és akkor már virradni is kezdett, a táj is kedvesebb lett, ritkább lombos erdőken és szép réteken vezetett az irány, mert útról itt szó sücs. Még tovább emelkedve egy nagyobb nyíl lejtőre értünk, már ekkor a nap felment és délfel tekintve, a véghetelen hegy hullámok közül királyként hatalmas kiemelkedve pillantottuk meg kedves „Sztitnyáukat“; udvozoltuk is dörgő „éjjen“ és „hurrrá!“ kiáltásokkal.

Mérsékelt emelkedés mellett, mindig magasabbra és magasabbra jutottunk és egy rendkívül jó és hideg vízi forrás mellett keveset pihentve, az utolsó bükkerlőt át- metszettük. Érdekes volt látni, amint a hatalmas bükki mindig törpebb és törpebb lett, míg végre valóságos cserjévé vált. De már akkor a hegy nyílt hátra értünk és csak- hamar ott voltunk 6-7 órákor a mérnök pyramidnál 1345 méternyi magasságban, te- hát 334 méterrel magasabban, mint a Sztitnyán.

Itt valóban nagyszerű kilátás nyílik; kár, hogy a ködös levegő miatt korlátolt volt és hogy nincs emelkedetebb hely, honnan a közbe csejérjen át a messze- ségbe tekinteni lehetne. De mindamellett mégis felejthetetlen benyomást tesz; különösen szép a nyitramegyei privigei völgy, mely- nek vagy 20 községe szabad szemmel is jól kivethető, a távoli segítségével pedig egészen tisztán vehettük ki Privige, Oszlán, Liesko- városokat és több más községet, de legp- sásabban mutatkozik a nagy terjedelmes

bajmőzei vár. Nagyszerű innen a magas Tátra és háttérben a nyugati Beszkidék szaggaott csomai.

A milyen mérsékelt emelkedésű a fel- járás délről, oly meredeken esik le a hegy sziklás lejtője észak felé. Részint oly szik- lákon állva, részint a rendkívül dús mennyi- ségű és jó minőségű fekete áfonyát szedve elhelyezkedtünk a hegy tetőn — és így fényképezték le minket a mindig készséges tagtársunk Backer Alajos. A levegő itt oly hideg volt, hogy a szél ellen védett helyet kellett keresnünk, hol pláidekbe burkolva, a tiz körül ülünk, szalmát sítve és erő- sítő kortyokkal megmelegítve magunkat.

9 órákor ereszkedtünk le vadregényes erdőtájunkon, később meglehetősen hegyi utakon, réteken, meredéseken és még egy hegyen átka paszkoda a bukovinai szük völgybe, majd nem 1000 méternyi lejtőn, míg valahára fásasztó, kinos ut után 1 óra múlva az is- meretes kedves Bukovinka ásvány forráshoz érkezünk.

Itt is már kész ebédelt vártak. A fásadságot, a lankadságot csakhamar jökevd és vigáság váltta fel. Az ide kirándult kedves társaságilag összegyűlve, a jó étel, jó bor és a még jobb friss savanyú víz megtette ha- tását — a szellemek felvidultak, komoly és tréfas pohár felköszöntök, ének, humoros beszélgetések annyira felvillanyozták ke- délyeinket, hogy már 7 óra este lett, midőn innen tíz kocsin hazafelé indultunk.

Ámbr a az egész kirándulásból és az ott tapasztaltak után azon meggyőződés- sel térünk vissza, hogy a mi Sztitnyánk mégis érdekesebb és szebb hegy, a kirán- dulás erre sokkal hátadatósabb, mégis szí- vesden fogunk mindnyájan visszaemlékezni és még sem bánjuk, hogy ezen kirándulás- ban részt vettünk. T.

HIREINK.

Liptóháól. H a l a l o z á s. Ifj. Plathy Gyula központi segédszolgabíró és tart. Tüzérbatnagya 24 éves korában Nagy Palutány meghalt. A megdolított Liptomegye egyik első családjának gyermeke volt, ki alapos képzettséggel párosult szeretőreméltségével és mivel modorával a hazafias értelmiség rokonszenvét, beszélését és tiszteletét vívta ki magának. Az őszinte részvét, melylyel mindenki a legmélyebben sújtott család gýáza iránt viselkedett, enyhítse a szívben létezőben megtört szerető apa és aya lesújtó fájdalmát!

Id. Szentiványi Márton főispán úr Pozsonyba utazott, hogy mint világi felügyelő az egyházközléti gyűlésen részt vegyen.

Új márványbányát fedeztek fel ismét Liptomegyében a rózsahegy vasútál- lomától alig két orajársányira fekvő Olasz község mellett. Az újbányától finoman cre- zett kámin vörös és fekete márványok kerülnek ki, melyek eddig vajmi gyéren fordultak elő házakban s építkezési szemp- tóhól, különösen a színek megtartásánál a tuzásra az ottani plébános és járási szol- gabíró nyertek engedélyt, kik a bányát már megnyitották, de a termelést csakély töké- jekkel nem folytathatják. B o u l a J á n o s fővárosi építő a korincaiáir fűrdőben érte- silvén e dolotról, hazautaztában megtekint- tette az új bányát, hogy az ottani márványt mennyire lehetne építési ezélokra. Neve- zetesen oszlopkokra, lemezekre és lépcsőkre használni. Miután a vizsgálat eredménye kedvező volt. Bobula legközelebb egy geol- ógussal fog lerándulni a bányaalap tanul- mányozása végett.

Haza ellenes tüntetés. A lipiói pánszűlv körök úgy látszik vetékednek a turócziakkal a dícsőség koszorújáról. Mind- eddig csak kisebb összejöveteleket rendeztek, hogy a hazafialtság mólójának áldozata- nak; most azonban, midőn látják, hogy kenyők kedvök szerit büntetlenül tüntet- heznek ellenük, nagyobb szabású mulatsá- gát rendeztek. Augusztus hó 20-án midőn a tiszteséges magyar ember első magyar királyának emlékté ünnepi, összejöttek a felső megyék korpahatsai száznál jóval többben és kirándulást rendeztek a likavai váromboz, hol zavartalanul áldozhattak

bálványoknak, este pedig Rózsahegyén díszvasorok ültek össze, mely különösen arról nevezetes, hogy a szabad ég alatt nyilvánított haza ellenes csejtezők fokoz- tottban mértékben befejeztek nyertek. Mi nálunk az eféle már föl sem tűnik többé, köznapiasokká váltak a haza ellenes tüntet-ések és ma holnap már azon fognak esod- dalkozni, hogy akad ember, ki oly csakély jelentőségű nygeben felszólal. Haladunk, az igaz, de visszafelé. Azar.

Zólyomból. Szini híri Kövessy Albert szilvágratói tarsulata, mely Zólyom- ban és Szilvágron legközelebb közietsém- mellet szerepelt, szeptember hó 4-én érke- zik Besztercebányára, hol fájáldom a ma- gyar színezett tavaly kidarozott vallott. A fásárságmeglehetősen jó hirben van, tagjai közt ismerőseket is találunk Kövessy Rivát, szép hangú énekesnőt, Lubrinex Julia drámai színezőnőt, Morvay Antal ifjú szerelmét stb. A fásárság műsora elég változatos és nj.

Quonques tandem? Egy Besz- tercebányán szárnyaló híri szerint egy számos tagból álló fásárság mintegy két héttel ez előtt a Baronovo hegyen pánszűlv jellegű összejövetelet tartott.

Zólyoman Polkuman János igaz- gató a szolnai tűzkárosultak javára 38 frt 10 krt. gyűjtött.

KÜLÖNFÉLÉK.

A turóc-szt-mártoni állami pol- gári iskolával kapcsolatos középke- reskedelmi iskola növendékei részére a közös hadügyminiszter egyetértve a honvédelmi miniszterrel az egyéves önkéntességi jogot engedélyezte.

Zsigmond Vilmos Selmezei Sélábánya szab. kir. bányaváros orsz. képviselője a múlt héten több napot töltött zászlósi körében, kik tegnapelőtt díszes bankettet rendeztek szeretett képviselőjük tiszteleté- re, melyen nagy ovatókban részvettettek a jeles szakférfiut.

Jubileum. Pozsonyban f. hó 24-én ment végbe G e d u l y Lajosnak a dunán innen ev. egyházkerületi szuperintendensének és Szentiványi Márton lipiói főispánnak az említett egyházkerület világi felügye- lőjének 25 éves jubileuma. Az ünnep reg- geli 9 órákor isteni tisztelettel kezdődött a pozsonyi nagy templomban, hol az egyház- kerület képviselői nagy számmal jelentek meg élükön P r o n a y Desző br. egyetemes felügyelővel. Az isteni tiszteleten Fürst János pozsonyi lelkész tartott meleg hangú egyházi beszédet. Erre a nagyszámú ünneplő közönség a konvent könyvtár termébe vo- uult, hol a pozsonyi dalárda elénekelte a „Veni sanctet.“ Ritter somorjai esperes ma- gyar, Novák arvai esperes tó nyelven ud- vözölte a jubileumokat. Majd Prónay szólt fel lelkosen, hazafiasan, a pánszűlvizumt erőlyesen öitőlög, kieneme amaz egyházi méltóságok fonsztagsát, melyek viselői jubi- láltak. Majd K a r s a y, győri püspök szólt fel s a jubileumok egyházi érdemeit méitatta. A jubileumoknak 300 frt. értékű dísz biblíát adták át. Az ünneplést a pozsonyi dalárda „Eris várunk nekünk az Isten“ című enek- kel fejezte be. Két órákor diszbankett volt a „Zöld faban.“

Szeptember 2-a Selmezbányán. Mint, már a fővárosi lapok közölték, Simor János ementiaja elrendelte, hogy egyházmegyéje minden községében szeptember 2-án, Budavár vizinfogásának 200 éves évfordulóján ünnepi isentiszteletet tartsanak. Selmezbá- nyán ünneplőva szintű lesz ünnepi isenti- zteletet, mely a Boldogszony templomban délelőti 9 órákor fog megtartatni. A mise után magyar szó fog a szószeken felhangzani.

A Turóc-Szent-Mártonban felállítandó tiz gymnasium kérdésével f. hó 25-én foglalkozott a dunáninnen kerületi ág. ev. egyház közgyűlése. Hosszab vita után a kidolgozott tervet átviszállás és további tárgyalás végett az esperességhez utasítottat vissza.

Lajos napja Selmezbányán. A bányá- szati és erdőszeti akademia Selmezbányán idűz csakély számu polgársága, avval fejezte ki tiszteletét Kossuth Lajos iránt, hogy név- napján, aug 25-én az ifjásági kör helyesé- gére zászlójukat kitette.

Zlávóvalán is megünnepelték a király születésnapját. A magyar olvasó kör helyi- ségűen nemzeti zászló felkítzve, 10 órákor a plébáni templomban hivatalos szit. mise tartott, melyet S c h u l t h e i s z Ferenoz plébános fényes segédlettel végzett. A tem- plomban az ajátos hívek között ott voltak: a városi előjáróság, a kir. járásbírószag, a közalapítványi tisztág, több képezdeli tanár s a csendőrség.

A megtalált kincs. Nem olyan kincsről van szó, melyet ha megtalált, ezéjárt elérte a kereső. Új kincsről tesztünk itt említést, mely három század előtt veszett el s most állítólag nyomában vannak. Két jeles szak- ember most érkezik Úrvölgyre, hol a szürke öreztelér, mely évszázadok előtt eltűnt a kutató bányászok elől s addig kitűnően fizetett mindig, most állítólag annyi fásar- zás költekezés s remény táplálás után végre mégis megtalálták. Ha az valónak bizonyul, akkor a felföldi bányászati ügyében jó for- dulat áll be. Adja Isten, hogy úgy legyen.

Az égő Balkán. Nagy meglepetést hozott e hét elején e távri Bulgáriából. Nem kevesebbet tartalmazott, mint hogy Sándor bolgár fejedelmet trónjáról megfosztották, magát elfoglák. A híri valónak bizonyul s egy ideig azt sem lehetett tudni, hogy hol van a fejedelem. Azonban szabadon bocá- tották s legutóbb Lembergen volt, Bulgári- ában a fejedelem érdekében ellenforradalom is van, most csak tőle függ, hogy elfoglalja-e újra trónját?

Vigyázzunk a fogkefékkel! Közélebb egy nemű szobrászról és a szerencsétlenség történt, hogy fogkeféjéből egy szorszálat lenyelt, mely a gyomrában genyedést okoz- tott, minek következtében négy nap múlva meghalt.

Füirdői levél.

Korinthea, augusztus 21-én.

Mint beces lapjának fővárosi levele- zője, kötelességemnek tartom, hogy kijtva végre valahára a főváros ólomstlyu légkő- réből, e kedves balzsamos illatu gyógy- és fűrdőhelyre, fokozott figyelemmel tegyen meg tudósítit tisztemet és elmondjam be- ces lapja olvasóitnak, hogy miként áll itt a világ.

Azt hinné mindenki, hogy mert már vége a fűrdőzésnek, mennek haza felé az üdülők a munka nagy Metropoliszába: Bu- dapestre s itt az élet kihalt, csak egy nap- ról napra teng- leng.

Nálunk nem így van. Hála Istennek augusztus közepe óta oly kedvező időjárás- sunk van, aminőre régi fűrdőlátogatók is alig emlékeznek. Nyáriasan, színte gavallé- rosan járunk, a nök szintén s midőn a ve- rőfénytől s fényfálatlaltó felvillanyozott fásar- ságok valók kacaj közt hullámszanak az úton vagy a hegyek lejtőin, senki sem mondaná, hogy azok gyönyölyi huan mu- latni, a természet szépségeinek örülni jöttek ide. Igen sokan akik már haza felé készül- tek, megdőltek a szabadságot a kedvező idő miatt, sőt naponkint új vendégek is érkeznek, ugy, hogy a társaság csak olyan élénk, mint a fősóbanban s a kedélyes szór- akozásnak ez ezek fő tényezőinek: szép hölgyeknek épen nem vagynak hiányában.

Legjobbban bizonyítja a társaság élénk- ségét és együltartását az a szép ünneplő, melyet, f. hó 20-án, legelső apost. királyunk Szt. István nevenapján rendeztünk. Már korá reggel az estaki hegyoldalban, a Hajos után elhelyezett mozsarak durrogása riasztott fel szenderegőstünköt, melyeket a közel hegyek sziklatalai százsoroson vertek vissza az egész völgykatalban. Főrák és nök ünnepi díszbe öltözve gyűlekeztek kura után az András-kápolna előtt. A fűrdő este közö- nség közül ott voltak: Gelleri Szabó János a fűrdő lelkes pártfogója, Szoboszlaj József orsz. képviselő, Janitsiek váltótörvényeséki alelnök, Balázs Árpád a magyar óvár gazdasági tanintéző igazgatója, Bobula János műtépeszt Budapestről, Janik ügyvéd, Kubinyi Mór nyug. örnagy, Anan Arzén ügyvéd Besztercebányáról, Belhazy igazgató katonai díszben, dr. Ormai fűrdőorvos kedves nejevel, Sz. Kovács Sándor a „Hir- csarnok“ segéd szerkesztője Budapestről, Jaulus Izidor főbírókötös, Darvas Izidor és Schwarz Henrik hivatalnok; a nök közül: Matuska Péter orsz. képviselő neje, kinek

itt saját villája van. Bobuláné. Belházyné. Szv. Fáyné Miskolcra (a fűrdő körüljónogó szépe). dr. Grünwaldé Békés Gyuláról. Mibálkovitsné Szekesfehértáról. Kovácsné Kecskemétre, továbbá: az igazgató hájas és kedves leánya: Belházy Mimi, végre Bussányi Róza és Kátiza kisasszonyok.

Fél tíz órakor a fűrdői zenekar kísérete mellett, levert kalappal István szabad egy alatt élékezésével a Hymnusot, valódi ihlettel felkészülve, amelyben a nők is részt vettek. 10 órakor Boeskerik Alajos a közeli Donoval község derék magyar erelmű plébánosa ünnepi misét mondott a kápolnában, mely után ismét a Szózatot énekeltek el a bazát és királyi életre oszoltunk szót.

Értek a hegyoldalon folytonosan durrogat a mozsarak s a jámbor tót afa, aki tovább vidékről jöve döcögött fölfelé a hegyi úton, bámúlva kérdezte, hogy mi történik a csendes völgy fölén.

Délután egy órakor fén és bankett zárta be az ünnepélyt a Stancok szálló földszintén nagy természet gazdag menüvel, mely díszesreteré vált a derék vendéglőnek. Az első felkészült Gelléri Szabó János mondta a királyi és királyi családra, amelyet felállva hallgattak végig és élénken megénekeltek. Utána a Szoboszlav képviselő a honától távol levő nagy hazafit a legizább a legbűbös magyart, Kossuth Lajost élette. Bobula Gellérire emelt poharat kívánva mint a fűrdő lelke éljen sokáig s ha nem lez, a lelke legyen itt örökké a fűrdőben. Szoboszlav Bobulát a derék építész, Bobula a derék magyar erelmű donoval plébános élette. Ez az emberiség földi jólétéért ivott végül Gelléri a szép nőkre s Fekete Henrik a lelkes honleányokra emelt poharat. A lakoma a legkedélyesebb hangulatban folyt le. De nemcsak a vizalom istenének áldoztak, megjelent közöttünk a részvét, a jótekonyság Nemtője s lelkes buzgalommal 23 főt és 27 krt tányéroztunk össze tűzvész által károsult szerencsétlen szolnai ember-sáink nyomorának részben való enyhítésére, mely összeget Belházy igazgató már el is küldött rendeltetés helyére.

A szép ünnepély összhangját csupán az a tapintatlanság zavarta meg, hogy a rendezőség, az ünnepélyben való részvételre az igazgatószágot fel sem szólította. Holott ennek — így módon jogtalanul — nagymérvű kiadást okozott s így Ormai fűrdőorvos teljes joggal tartotta magát vissza a lakomán való részvételtől. Reméljük jövőre ily eset nem fog előfordulni.

Szamoszégi

HIRDETÉSEK.

Iskolai értesítés.

A zay-ugrózei áll. iskolában (elemi leányiskola, el. fiúiskola és felső népiskola) az 1886/7 tanévre a beiratások f. é. szept. hó 6-ikától 8-ikáig történnek. U. a. hó 9-én

megtartatnak a felvételi és javító vizsegek. Az a nyugatitani áll. műhelybe hulló kiválólag a fagymentészetet és a mellett az esztendőig lyosság és műszakilasság is tanították f. é. szeptember elején 10 novendők voltak fel. Elképzeltség: jesszább 6 elemi osztály. A teljes kiképzés 4 év alatt történik. A első felvételen a szülők különbsége miatt maguk köntelen a tanuszok fenntartásáról gondoskodni: ezen idő befolyása után a szegényebn növendékek, ha az elcsajátított paragra alkalmazásuknál találának, 5-6 ftt segélyben részesülnek, mely segély idővel havonként 10 ftra emelkedik. A magukak felvételti óhajtok saját érdekükben is mielőbb jelent kezdenek.

Rissányi József igazgató.

1017. számú Ttkvi. 1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A beszerzebányai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Veisz szül. Hinko Zsuzsanna végrehajtónak Hinko Mátyás végrehajtást szorvendő ellen 168 ftt. tőkét követelés és járuléki iránti végrehajtást ügyében a beszerzebány iránti végrehajtást területén lévő Mnd. esa községterületén fekvő és a molesai 1. sz. tjkjében foglalt Hinko Mátyás nyven álló 1-46. sor. szám alatti fél urb. bir tok. és a hozzá tartozó 1. öszs. ir. számú hó az arverést 1288 ftt. ezennel megállapított kikéltásti árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi **Oktober hó 26-ik** napján délelőtti 10 órakor Molessa község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltásti áron alól is eladati fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan beszárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. LX. t. ez. 42. §-ban jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban. kijelölt övadékképes értékpapírban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. ez. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszeri elismervényű átsejogáltatni.

Kelt Beszerzebányán 1886. évi Augustus hó 11 napján.

A beszerzebányai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Pethes jegyző.

619. számú Ttkvi. 1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A zolyomi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy Rabota János végrehajtónak Nemeze István és tarsi végrehajtást szorvendő ellen 20 ftt 46 kr. költésg követelés és járuléki iránti végrehajtást ügyében a beszerzebányai kir. törvényszék a zolyomi kir. járásbírósg területén lévő százi 137. 522 és 1088. számú tjkjében foglalt ingatlanokra az arverést 322 ftt. ezennel megállapított kikéltásti árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi **Szeptember hó 15-ik** napján délelőtti 10 órakor Szásziban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltásti áron alól is eladati fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan beszárának 10 százalékat kész-

pénzben, vagy az 1881. LX. t. ez. 42. §-ban jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt övadékképes értékpapírban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. ez. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszeri elismervényű átsejogáltatni.

Kelt Zolyomban 1885. évi március hó 2 napján.

A zolyomi kir. bírósá mint telekkönyvi hatóság.

Aldorffler kir. albiró helyett.

Rakásnyil kir. albiró.

1218. számú Ttkvi. 1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Korponai kir. bírósá mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Schönfeld Adolf végrehajtónak. Hrubí Benes Vilével Zsuzsanna végrehajtást szorvendő ellen 150 ftt. tőkét követelés és járuléki behajtása iránti végrehajtást ügyében a korponai kir. bírósá területén lévő, Korpona város határában fekvő a korponai 896 sz. tjkjében A 1. sor. a. Benesát Vilével Zsuzsanna 1. ed rész illetőségére 661 ftt. 10 kr. kikéltásti árban. A 2. sor. sz. a. ingatlantól 1. ed rész illetőségére 22 ftt. kikéltásti árban, továbbá az ottani 1256 sz. tjkjében A 1. sor. sz. a. egész ingatlanra 23 ftt. 10 kr. kikéltásti árban és A 2. sor. sz. a. ingatlanra 5 forint 50 kr. kikéltásti árban Dr. Sztrakovits József ajánlattele folytán a 2611886 kt. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményhez képest elrendeltetven ezen árverés foganatosítására újabb határidővel 1886. évi **Szeptember 14-ik** napjának d. e. 10 órája ezen kir. bíróságtól ki bivatallaloz tüzetik ki, mely határidőben ezen ingatlanok a kikéltásti áron alól nem adának.

Bánatpénz: 172 ftt 25 kr. — 8 ftt 84 kr. — 20 ftt. és 8 ftt 40 kr. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. ez. 42. §-ban jelzett árfoylammal számított övadékképes értékpapírban az árverés foganatosításával megbízott bir. kikéltött kezéhez letendő.

A vételár 4 hó alatt két részletben fizetendő.

Kir. bírósá mint tkvi hatóság. Kelt Korponán 1886 auguszt. 6-án.

Szklárk kir. albiró.

5092 számú 1886.

Hirdetmény.

A Selmec s Bébányai szabad kir. bányá városok területén fennálló vízi művek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosa az 1885. évi XXIII. t. ez. 189 §-a valamint az ezen törvény végrehajtása tárgyában a nagyom földmívelés- ipar s kereskedelemügyi m. kti. Ministerium által 1886. évi 45689 szám alatt kiadott általános rendelet 57. §-a értelmében felhivatjuk, hogy az említett jogosítványokra vonatkozó engedély 1887. évi május hó 1-én az alolított polgármesteri hivatalnál mutassák be, vagy ugyanazon határidő alatt igazolják, hogy vízi művek a fennebb bizatkozott törvény életbeléptetől visszafelé számított 20 év vagyis 1866. évi január 1-től óta háborítatlanul fennállának, a nélkül, hogy mások

jogosult érdekeit sértendék és mint ilyenek az illetékes hatóságok által károsnak találtatnak volna.

Ezen kötelezettség minden tulajdonosi engedélyre szoruló vízi munkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesítési, folyozatszabályozási, ipari és igtó tovább vállalatokra egyaránt érvényes.

Kivételt képeznek itt azon szabályozási munkálatok, melyeket az állam közérdekből foganatosított s ennélfogva magán tulajdon nem képeznek.

Selmeczányán 1886. évi Augustus hó 9-én.

Ocsosvzky Vilmos polgármester.

2297. számú

Arverési hirdetmény.

Brezonbányai szab. kir. város részéről közhírré tétetik hogy az általa kizárólagosan használt királyi kisebb haszonvételek nevezetesen vendégő Mihálov községben, vendégő Polhóra községben, alsó malom. Mito, Benyus és Polhóra községben létező malom, hús mérésre szolgáló két helyiség, és sűrűmési díj szedési jog 1887. évi Január hó 1-től 1889. évi December hó 31-ig az a három szakadartlanul egymásután következő évekre 1886. évi **Szeptember hó 2-án** délelőtti 10 órakor irásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés útján fognak bére adatni.

Arverezni szándékozik ezennel felhivatjuk miszerint az eddigi bérösszegnek 10 százaléki bánatpénzzel készpénzben ellátva a fenti időben a város taucés termében megjelenni szükséges.

Írásbeli zártajánlatok a fenkitett bánatpénzzel és 50 kr. helyileggel ellátva az árverés megkezdése előtt az árverező bizottsághoz benyújtandók.

Az árverési és szerződési feltételek a városi iródban hivatalos órákban megtekinthetők.

Utányomat nem díjazatik. Brezonbányán 1886. augusztus hó 9-én.

Lopusny Samu polgármester.

Arverési hirdetmény

Loewe és Eichenwal deszdíthetelőzőek f. é. május hó 29-én és a esdíválasztmányunk f. é. június hó 31-ik napján hozott határozata alapján a Turóc megye Ruttka s Prikona községében fekvő Loewe és Eichenwal cég tulajdonát képező és az összes tartozékokkal együtt 46.475 ftra becsült ingatlanok jelenen a ruttkai gőzfűrés telek és tartozékainak irásbeli és szóbeli ajánlat elfogadása melletti nyilvános árvereztetésnek bataránja f. é. **Szeptember hó 2-ik** napjának délutáni 3. órájára a ruttkai gőzfűrés iradályviszégébe kitűztetik.

Az árverés alapjául szolgáló és a becs értékeket is kitűntető részletes leltár, adásvérsi szerződés, telekkönyvi kivonatok, biztosítási bérczak valamint az árverési feltételek alulirt tömegmondónál Trénesben az árverési feltételek ezen felül Ruttkán a csdőtőmeg üzleti iródjában is bármikor megtekinthetők.

Kelt Trénesben 1886. évi július 31 napján.

Frankl Henrik ügyvéd mint csdőtőmegondnok.

3-3

Kishirdetéseik.

Régi bútorokat, bronzokat, fegyvereket, képeket, emaileket, miniaturret, porcelánt, costumet, érmeket, azonnali készpénzfizetés mellett készséggel vesz egy régiségkedvelő.

Kik ilyeneknek birtokában vannak, sziveskedjenek azt e lapok szerkesztőségének egy levelező lapon tudomására hozni. 1-3

Egy használható zongora nagyon olcsó áron kedvező feltételek mellett azonnal eladó. 1-2

Egy három szobából álló lakás; valamint a vendégő az ó póstán (Selmeczen) béreadó. 1-2

Készít: levélpapír- és boríték-czégnyomatot, körleveleket, árjegyzékeket.

A Selmeczányai Híradó

KÖNYVNYOMÓJA

TURÓCZ-SZT.-MÁRTONBAN,

vállalkozik a könyvnyomói szakba vágó munkálatok csinos, gyors és pontos kiállítására.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Nyomatott a „Selmeczányai Híradó” gyorsaságján Turóc-Sz.-Mártonban.

Kiadó a „Selmeczányai Híradó” könyvnyomója.